

Jakob Carmon

**Universitatis Varniacæ Rector, Jacobus Carmon, J. U. & Ph. D. Pand. Prof. Publ.
... De Angelorum Festo rite ac decenter Peragendo, Cives Academicos, pro officii
ratione, publico hoc Programmate admonitos vult**

Rostochii: Typis Johannis Wepplingi[i], [1719?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1003987818>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1719. Michael.

~~M. 1256.~~^{159.}

Mus. 1719

UNIVERSITATIS VARNIACÆ
RECTOR,
JACOBUS CARMON,
J. U. & PH. D. PAND. PROF. PUBL.
CONSISTORII DUCAL, MECKLENB. CONSILIAR.

DE
ANGELORUM
FESTO
rite ac decenter
PERAGENDO,

CIVES ACADEMICOS,
pro officii ratione;
publico hoc Programmate
admonitos vult.

ROSTOCHII,
Typis JOHANNIS WEPPLINGI, SERENISS. PRINC.
& ACAD. Typogr.

M. 1256 159

Ngelorum, & speciatim Michaëlis, quod vulgo dicitur, hodieque agimus, Festum jam dudum in Ecclesiâ receptum ac complurima per secula celebratum fuit. Quamquam enim non adeo satis compertum habeatur, quoniam præcise tempore institutum sit, aliis, à Felice, Pontifice Romano, circa annum Christi 480. introductum esse, referentibus, aliis verò Seculo VI. cum Gelasius Papa papalem teneret sedem, originem ipsius tribuentibus; id tamen certum est, antiquitate suâ se illud commendare. Occasionem æquidem illius, si quid fidei *Breviario Romano* habendum, sat fabulosamprehendimus, siquidem hujuscemodi natales ejusdem indicantur. *Contigit aliquando, ut in monte Gargano, est ille mons Apuliæ, hodiè mons S. Angeli, fortè ab ipsâ, quam memorabimus, hac fabulâ, dictus, armata pascerentur, & taurus quidam longius à grege discederet, qui diu quæsitus tandem in amplissimâ speluncâ repertus est; cumq; nonnemo sagittam in taurum emitteret, sagitta divinitus retorta in ipsum sagittarium recidit. Quo miraculo territi speluncam intrare ausi non sunt, sed consultus est Episcopus, qui triduanum jejunium indixit, & noctu ab Archangelo fuit admonitus, istam speluncam in suâ (nempe Archangeli) tutela esse, ideoq; se velle, ut ibidem cultus DEI in sui & angelorum omnium memoriam ageretur. Quo audito, Episcopus cum plebe ad speluncam progressus eandem instar templi jam formatam reperit, statimq; locum istum divinis officiis consecravit, unde postea miracula plura edita. Hanc igitur apparitionem, ferunt, Episcopum permovisse, qui Festum Michaëlis Archangeli institueret celebrandum. Vid. JOACH. HILDEBRANDI *Lib. de Dieb. Fest. & quidem de Festo Michaëlis, S. 1. p. m. 107. 108.* qui mox S. 2. narrationem hanc non historiam, sed meram potius fabulam habendam esse, ut alia illius argumenta prætereamus, vel ex eo demonstrat, quod credibile non sit, uti revera, si loca *Apoc. XIX. 10. XXII. 8. 9.* conferimus, non est, Michaëlem Archangelum cultum DEI quidem, sed sui ipsius in memoriam, qui memorialis cultus in Papatu nihil aliud est, quam eorum, qui memorantur, adoratio, proposuisse ac poposcisse. Aut, si quid veri narrationi subsit, malum gentium, Michaëlis nomine, credulis hominibus imposuisse. Utur verò de primâ hujus Festi origine atque occasione sit, nostra saltem Ecce-*

12

si ipsum, non fabulosa originis, sed boni in coetu Christianorum usus ergo retinuit, omniqve remotâ superstitione, à cunctis, quæ idololatriam sapiunt, repurgatum celebrare suevit. Scilicet, quamvis Altissimum Numen causa sit omnium, quæcunqve nobis contingunt, vel contingere possunt, corporalium æqve ac spiritualium bonorum; quamvis DEUS ipse curam nostri agat, uti Creator, sic conservator noster, Gubernator, Protector atqve Defensor; quamvis etiam, quæ infinita ejus omnipotentia, bonum nostrum immediatè procurare posset; placuit tamen illius erga genus humanum benignitati, Angelos nobis dare Custodes, castra metantes circa timentes ipsum, eosdemqve liberantes, *Ps. XXXIV. 8.* Hinc à Paulo omnes dicuntur Spiritus ministrarii, in ministerium emissi, propter eos, qui hæredituri sunt salutem, *Ebr. I. 14.* Ingentia pariter atqve innumera nobis bona præstantes. Negotium non multæ difficultatis foret, enarrare, quantum emolumentum ab illis in homines singulorum Statuum proficiscatur, si præsens, quem respicimus, scopus illud requireret, pagellarumqve, quæ includi hanc scriptionem oportet, angustia esset permissura. Sufficiat verò nobis generatim hæc præsupposuisse, ut intelligamus, non habere Ecclesiam nihil causæ Festum Angelorum peragendi. Quæ autem ratione peragendum sit celebrandumve? non immeritò pili quærunto atqve prudentes Christiani, multum referre, persuasi, ut ne quid committant voluntati divinæ pariter atqve Ecclesiæ intentioni adversum. Ante omnia ergo tenendum erit, sedulò caveri oportere, ne in Angelolatriam quandam convertatur celebratio hodierni Festi, quæ cultui soli Deo ac Salvatore nostro debito detrahatur. Equidem jam olim Essenos Angelos patronorum loco coluisse, relatum legimus, qui mos etiam in primâ statim Ecclesiâ Christianâ, & ipsis Apostolis adhuc viventibus, quorundam animos occupasse colligitur ex *Col. II. 18.* Paulo *ὀνομασία τῶν Ἀγγέλων* improbante. Neqve ignotum est, quo loco Pontificiæ Religioni additi Angelorum habeant cultum, cui sic dediti, ut ab idololatriæ culpâ se immunes probare nullo modo possint. Ecquid enim de precatationis formula, quæ Michaëlem hodie alloquuntur, habendum? *Gloriose Princeps Michael, Archangele, sis memor nostri, & intercede pro nobis!* Quæ si non Angelolatriam sapit, nescio quid sit angelos invocare. Ut namqve unus Mediator est, sic & unus apud DEum Intercessor noster. At verò aliter è Scripturarum sacrarum fonte docemur, soli DEo adorationis cultum vindicante, *Deut. VI. 13. Matth. IV. 10.* Et sanè, cur invocentur à nobis Angeli, causæ

causa nihil est quidquam. Nam nec opitulatores nostri sunt, nisi ex
jussu DEI, nec intercessores. Nec etiam audiendi Weigelliani Fanatici ve-
niant, Angelos preces nostras DEO presentare, earundemque exauditionem,
ac quomodo exceptæ sint, nobis renunciare, dicentes. Qvis enim non anim-
advertit, hoc dogma, ad statuminandas immediatas, de quibus gloriantur,
per Angelos factas revelationes aptum judicatum, excogitatum ac
inventum fuisse. Nulli ubi namque Scripturarum Canonicarum hujusmodi
legitur exemplum, quod Angeli hominum preces DEO obtulerint,
nec renunciationem exauditionis ulla historia S. testatur. Nulla in tota
Scriptura hanc in rem promissio exstat, sive Veteris evolvetur, sive Novi
Foederis Codex: promissione autem deficiente, qualem fides & expecta-
tio solidum habere fundamentum potest? Absit igitur, hodiernum Festum
ita celebremus, ut ad Angelos ipsos cultum dirigamus nostrum. Colamus
DEUM, oportet, Angelorum Dominum, ejus prædicemus erga nos beni-
gnitatem, cum laudemus atque celebremus, quod ministratorios spiritus
istos nobis custodes dedit, nostramque propter salutem emittit. Ipsos sic
imitemur Angelos, DEUM celebrantes Majestatem illius laudando, *Psalm.*
CIII. 10. CXLIX. 2. Es. VI. 3. Jam antiquissimi moris fuisse, Angellis
dicari ac consecrari templa, præsertim Archangelo Michaëli, præter Hi-
storiam Ecclesiasticam, vel ex ipso jure nostro docemur, Imperatore *l. 26.*
C. de Sacrosanct. Eccles. S. 1. sanciente: *Si verò unius ex archangelis*
(quispiam in Testamento) meminerit, vel venerandorum martyrum, nulla
facta adis mentione, siquidem aliquis sit in illa civitate, vel vicinia ejus, ve-
nerabilis locus in honorem illius reverendissimi archangeli vel martyris con-
structus, videri ipsum scriptum esse heredem. Cui vel hodiernum infisters
Pontificii non dubitant. Ast nobis religioni sit, templa, publico DEI cul-
tui destinanda unice, Angelorum exstare in honorem. Ad quem enim
cultus in his peragendus dirigendus est, istius etiam solius honori sacra hæc
ædificia consecrata sunt. Equidem non paucis apud nos in locis templis
reperiuntur à Michaële, fortassis & aliis Angelis, nomen gerentia, quod
tamen vitio verti nobis non potest. Neutiquam enim Angeli cujuscumque
in honorem id fieri constat, nec ullus in hisdem cultus illis offertur, sed
Prædecessores nostri denominationes olim illis impostas retinere, non
alium in finem, quam ut discretiva nomina essent, quæ Ecclesiæ ab invi-
cem distinguerentur, prout etiam Sanctorum nonnullorum, Apostolorum
& Virginis DEI paræ nomina sic apud nos in usu sunt. Præterea non ideo
celeb. atq.

celebrandum Angelorum est Festum, ut eosdem advocemus, apparentibus venerationem cultumve exhibaturi, aut ab illis revelationes expetitori. Rectè beneque hac de re B. SCHOMERUS nostras *Theol. Moral. Cap. XI. S. 4.* scribit: *Neque etiam apparitiones aut colloquia Angelica hodie expectanda nobis sunt in hac vita, cum illorum non tantum nulla facta nobis est promissio, sed & cessatio datum accidit, cum ultima per Filium DEI, & eos, qui immediatè illum ex Spiritu S. afflatu secuti sunt, Apostolos nempe & Apostolicos viros, nobis obrigerit revelatio. Hebr. 1. 1. II. 2. seqq. Et præterea fraudes diaboli maxime sub Angelicâ formâ latent, II. Cor. XI. 14. I. Tim. IV. 1. unde prospicere sibi quisque debet, etiam cum apparitiones quasi Angelica ipsi obveniunt, ne facile credat, sed probe Spiritus iuxta Scripturam S. num sint ex DEO I. Joh. IV. 1. Interim, si quæ fieret, ut revera DEI jussu, quæle quid piis moribundis nonnunquam contingere non penitus inficiamur, boni Angeli apparerent, honore eos conveniente prosequi, fas esse, concedimus ac arbitramur. Sed uti hoc paucissimis, & brevi quidem tempore, contingit, ita omnibus, quid omni tempore Angelis debeant, constare oportet, quò exinde concludant, quoniam modo præsens Angelorum Festum peragendum sit celebrandumque. Quandoquidem igitur tam varia in nos ab Angelis resultant beneficia, par est, ut eosdem amemus, ac gratiarum illis actionem exhibeamus. Angelos, ad imitationem DEI, homines impensè amare, ut illorum salutem non optent modò, sed & quantum in ipsis, promovere studeant, nullum nobis relictum dubium est. Johannes I. *Epist. Cap. IV. 19.* DEUM ex ea ratione diligere nos jubet, quia ille prior dilexit nos. Similiter ad Angelos nos prius amantes redamandos à nobis concludamus. Benefactoribus suis beneficiarios gratiam & habere & agere debere, in confesso apud omnes est, adèò ut, *quanquam in animo ingrato per se nulla sit injuria: foedius tamen & magis odiosum ac detestabile habeatur nomen ingrati, quam injusti: dicente PUFENDORFFIO Lib. I. de Off. Hom. & Civ. Cap. IIX. S. 8.* Jam verò, præter gratitudinem, quod Angelis retribuere, in potestate nostrâ nihil est: quapropter ad eandem erga illos nos tantò magis obstrictos reputemus, decet. Quò frequentius aliorum in nos collata beneficia memori mente recollimus, eò sæpius ad gratiam illis referendam excitabimur. Hodiernum Festum occasionem nobis exhibet, quantum boni bonorum Angelorum ministerio in nos profectum, in memoriam nobis revocandi. Primum igitur Angelorum quidem Dominos*

hos suos ministros nostram in salutem emittenti; deinde verò & illis ipsis pro suâ nostri curâ operâque gratias exsolvamur. Ex testimonio Salvatoris nostri veracissimo beati futuri sunt ἰσάγγελοι, *Matth. XXII. 30. Luc. XXI. 36.* Quisquis igitur futurâ in vitâ sicut Angeli fieri cupit, is in hac etiam vitâ, quantum congenita omnibus imbecillitas atque corruptio fieri permittit, Angelis se assimilare studeat, oportet. Quæ autem illa Angelorum similitudo? Sunt Angeli sancti Spiritus, *Matth. XXV. 31. Marc. IX. 38.* Quilibet verò sui similibus sociari amat: Quamobrem Angelorum consortio frui cupiens sanctimoniam vitæ sectetur, sine quâ nemo videbit Dominum, *Ebr. XII. 14.* Puritati cordis studeamus, obedientiæ, humilitati & modestiæ. Sunt namque illi puri ac mundi, nullâ peccati labe infecti, sunt DEO Christoque obedientes, humiles se præbent, puerorum & viliſsimorum, qui nobis videntur, hominum suscipere custodiam non dedignant. Caveamus nobis sedulo ab omnibus, quæcunque Angelis custodiam nostri molestam, consortium abominabile reddere queunt. Fugiamus superbiam, luxum, odia, iram, invidiam, omnemque impuritatem. Vocantur Spiritus nostri *2. Cor. XI. 14.* Angeli lucis. Ut igitur lux tenebris opposita; ita nec Angelis lucis cum principe tenebrarum seculi hujus, ceu Diabolus *Eph VI. 12.* dicitur, convenire potest. Quæ enim communio luci cum tenebris? *2. Cor. VI. 14.* Imitemini ergo, Vos hortor, CIVES ACADEMICI! Angelos lucis, repudiato & abjecto omni cum principe tenebrarum commercio, quo constringuntur, quicumque in voluntariis peccatis, utut moniti, perseverant. Cogitetis, quæso, frequenter effatum Christi *Joh. III. 20.* *omnis, qui mala facit, odit lucem, & non venit ad lucem, ne conarguantur opera ejus.* Quam vellem, Vos omnes horum verborum in vitâ observantissimi, ut oportebat, essetis! Sed quid de illis quibusdam dicendum, qui è cœtu vestro, ut non paucorum civitatis hujus incolarum querelis delatum ad nos est, cum mediam ferè nox humida cœli metam contigit,

... fusi que urbis per moenia cuncti;

Conticuere, sapor fessos complectitur artus,

inebriati discursitantes, plateas ingenti clamore resonanteque boatu replere non verentur, aliis molesti, quam ipsis sive crapula prohibet sive petulantia, quietem invidentes, sibi tamen ipsis iniquissimi. An forsitan creditis, Angelis lucis, sanctissimis spiritibus illis, hæc opera tenebrarum placere? Cogitetis potius, quantum gaudii hujusmodi filii tenebrarum creent illi tenebrarum principi, qui, Petro *I. Ep. V. 8.* dicente, *sicut leo rugiens, noctu cumprimis, circumis,*

venit, querens, quem absorbeat. Et tam saevo adversario in occursum non ire, sed currere non dubitatis? Certè, bonorum Angelorum custodià hoc pacto ipsimet Vos redditis indignos. Quamobrem sincerè serioqve Vos hortor, dicto audientes sitis monenti, respicientes desistite à perverso hoc more, ut ne vos ipsi angelicà custodià privetis, & divinam non solum, sed humanam etiam poenam incurratis, non semel, sed iterum saepiusqve Noctivagis à Rev. Concilio dictatam, cum rigore posthac, malo crescente, exequendam. Nil amplius Vobis in posterum cum tenebrarum filiis commercii sit, sed Angelos lucis sequamini ac imitemini, viventes juxta monitum Apostoli, *Rom. XIII. II. 12. 13.* Hoc etiam scientes, scilicet tempus, quod hora sit, ut nos jam è somno surgamus: nunc enim propius nostra salus est, quam quando credidimus. Nox transit, dies autem appropinquavit. Deponamus ergo opera tenebrarum, & induamus arma lucis. Sicut in die compositè ambulemus, non comessationibus & ebrietatibus, non cubiculis & proterviis, non contentione & zelo, Sed induite Dominum Jesum Christum. Angelos nos revereri debere, ex *1. Cor. XI. 10.* colligitur: Unde Veterum monitum fuit: *In quovis angulo reverentiam exhibe tuo Angelo.* Num cuilibet hominum certus quidam assignatus sit Angelus tutelaris, qui per omnem vitam eidem veluti comes adsit, non equidem desinare audemus; Interim, Angelos custodes atqve tutores nostros esse, certissimum est ex *Gen. XXXII. 1. 2. Matth. XIX. 10. Luc. XVI. 22. Act. XII 15.* Præsentes igitur nobis sunt, ideoqve ipsos verecundè revereamur, fas est, studiosè præcavescentes, ne impudicitia & impuritate vitæ, jocos scandala parere aptis, cantilenis lasciviam proterviãqve spirantibus, abigantur. Non potest non cuius animæ Christianæ salutis suæ cupidæ ac studiosæ jucundissimum esse, quod Salvator noster *Luc. XV. 10.* edixit: *Dico vobis, gaudium erit coram Angelis DEI super uno peccatore poenitentiam agente.* Quod si ergo poenitentia nostrâ delectantur Angeli, vel ideo, mala deserentes, seriâ nos ad DEum poenitentia convertamus, novam subinde gaudendi materiam velut illis suppeditaturi. Quæ ceteroquin eò magis necessaria est, quo frequentius, si non ex proressi, ex infirmitate tamen connatâ, quotidie peccamus. Hæc agentes, CIVES! Festum Angelorum dignè & omni absqve superstitione celebrabimus, DEO, quæ DEI sunt, Angelis, quæ Angelorum, suum cuiqve, tribuentes. Atqve sic non solo Angelorum festo, id est, semel tantum quotannis, sed quotidie, (quotidie enim comitatu eorum atqve tutelâ fruimur) Angelorum conditi Dominoqve pro illorum protectione laudes cantemus, utqve eorum
opera

Opera & ministerio ulterius nos foveat atque ab omni malo tucatur, precemur, dicentes;

Dicimus grates tibi, summa rerum
Conditor, gnato tua quod ministros
Flamineos finxit manus angelorum
Agmina pura.

Qui tua laeis radiis vibrantes,
Te vident laeis oculis, tuasq;
Hauriunt voces, sapientiaq;
Fonte fruuntur.

Hos nec ignarum finis esse vulgus,
Nec per ingentes volitare frustra
Aetheris tractus, temere nec inter
Ludera ventos,

Sed jubes Christo comites adesse,
Et pios coetus hominum tueri,
Qui tuas leges venerantur, atque
Discere curant.

Impiis ardens odiis, & ira,
Nam tuis castris Draco semper infert
Bella, qui primus scelus atque mortem
Intulit orbi.

Et tuo templo vigiles ut addas
Angelos semper, populoque gnati
Qui tui verbum colis, obsecramus
Pectore toto.

P. P. Sub Sigillo Rectorali Academico
in Festo S. Angelorum Anno MDCCXIX.

Hic domus, urbes, tua templa, gentes,
Et tua legis monumenta tota,
Et bonos mores abolere tentat
Funditus omnes,

Interim sed nos tegit angelorum,
Que Duce Christum sequitur, caterva,
Atque grassantis reprimat cruenta
Arma Draconis,

Angeli Lothon Sodoma tuentur,
Inter infestos Elifaus hostes
Angelis cinctus, nihil eximefcis
Bellica signa,

Tutus est inter medios leones,
Angelis septus Daniel Propheta.
Sic regit semper Deus his ministris
Omnia nostra,

Hoc tuum munus celebramus una,
Et tibi noster Chorus, Angelique
Gratias dicunt, simul accinentes,
Conditor alme,

currit, quarens, quem absorbeat. Et tam sivo adversario in occur-
sed currere non dubitatis? Certè, bonorum Angelorum custos
ipsimet Vos redditis indignos. Quamobrem sincerè serioque
dicto audientes, sicut monent, respicientes de sistere à perverso-
ne vos ipsi angelicà custodià privetis, & divinam non solum, s
etiam poenam incurratis, non semel, sed iterum saepiusque No-
Concilio dictam, cum rigore posthac, malo crescente, exequi
amplius Vobis in posterum cum tenebrarum filiis commercii sit
lucis sequamini ac imitemini, viventes juxta monitum Apосто-
II. 12. 13. Hoc etiam scientes, scilicet tempus, quod hora sit, ut nos
surgamus; nunc enim propius nostra salus est, quam quando cre-
ditur transire, dies autem appropinquavit. Deponamus ergo opera ten-
induamus arma lucis. Sicut in die compositè ambulemus, non
nibus & ebrietatibus, non cubicularis & proterviis, non contentione
induite Dominum Jesum Christum. Angelos nos revereri deb-
XI. 10. colligitur: Unde Veterum monitum fuit: In quovis
rentiam exhibe tuo Angelo. Num cuilibet hominum certus qui
tus sit Angelus tutelarìs, qui per omnem vitam eidem veluti
non equidem desinere audemus; Interim, Angelos custodes a-
nostros esse, certissimum est ex Gen. XXXII. 1, 2. Matth. XII
XVI. 21. Act. XII 15. Præsentes igitur nobis sunt, ideoque ip-
de revereamur, fas est, studiosè præcaventes, ne impudicià & in-
ta, jocos scandala parere aptis, cantilenis lasciviam protervia-
tibus, abigantur. Non potest non cuiusvis animæ Christianæ si-
pide ac studiosè jucundissimum esse, quod Salvator noster I-
edixit: Dico vobis, gaudium erit coram Angelis DEI super
penitentiam agente. Quod si ergo penitentiam nostram delecta-
vel ideo, mala deserentes, seriatim nos ad DEum penitentiam c-
novam subinde gaudendi materiam velut illis suppeditaturi.
roquin eò magis necessaria est, quo frequentius, si non ex pro-
firmitate tamen connata, quotidie peccamus. Hæc agentes, C-
stum Angelorum dignè & omni absque superstitione celebrab-
quæ DEI sunt, Angelis, quæ Angelorum, suum cuique, tribuent
non solo Angelorum festo, id est, semel tantum quotannis,
(quotidie enim comitatu eorum atque tutelâ fruimur) Ang-
dici Dominoque pro illorum protectione laudes cantemus,

